

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.621/2022/7.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. december 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A bünszövetségben, jelentős mennyiségű kábítószerre kereskedéssel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2022. szeptember 14. napján kihirdetett 5.B.27/2022/62. számú ítéletét megváltoztatja.

I. rendű vádlott szabadságvesztés büntetését és közügyektől eltiltás mellékbüntetését egyaránt 5 (öt) – 5 (öt) évre enyhíti.

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

I. rendű vádlottól elkobozni rendelt bűnjelek szakértői vizsgálati száma: 29200-801/28168-18/2020.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a 2022. szeptember 14. napján kihirdetett 5.B.27/2022/62. számú ítéletével I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdésének IV. fordulata és (3) bekezdése alapján kábítószer-kereskedelem büntetében. Ezért 6 év 9 hónap fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 400 napi tétel, 4.000 forint napi összegű, 1.600.000 forint végösszegű pénzbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Kimondta, hogy az I. r. vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett, a havi részlet összegét 80.000 forintban határozta meg. Rögzítette, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. I. r. vádlott vonatkozásában a lefoglalt 475.000 forint erejéig vagyoneklobzást rendelt el.

Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen I. r. vádlott védője enyhítés érdekében élt jogorvoslattal.

[3] I. r. vádlott védője fellebbezése indokolásában a bűnösséget elismerő nyilatkozat jelentőségére figyelemmel tett indítványt a büntetés enyhítésére a kedvező személyi körülmények mellett. A védő kiemelte, hogy a büntetlen előéletű védence folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik, családi viszonyai rendezettek.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.227/2022/10. számú észrevételében az ítélet helybenhagyását indítványozta azzal, hogy a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén a szabadságvesztésre történő átváltoztatásnál a végrehajtási fokozat helyesbítendő a Btk. 50. § (2) bekezdése szerint.

[5] Az ítéltábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta felül.

[6] A nyilvános ülésen a védelem a perorvoslatát fenntartotta.

[7] A büntetéskiszabást sérelmező fellebbezés alapos.

[8] Tekintettel arra, hogy a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be (mértékes fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését bírálta felül.

[9] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a-c) pont, (5a) bekezdés]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.

[10] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése, konkrétan a (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be. A mértékes fellebbezésnél az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[11] A BED2019.B.20. döntés szerint azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság tényállásában írtakat elírás vagy számítási hiba esetén akkor is helyesbítheti, ha a korlátozott felülbírálatra tekintettel annak megalapozottságát nem vizsgálhatja, ez azonban érdemi változást nem eredményezhet [Be. 453. § (1) és (6) bekezdés, 583. § (3) bekezdés a) pont, 590. § (3) bekezdés]. A tényálláshoz kötöttség ugyan teljes, azonban a közhitelesség és valóságosság érdekében a nyilvánvaló leírási hibák módosítása nem mellőzhető.

[12] Az előbbiekből következőleg leírási hiba folytán az ítélet 3. oldalán a [6] bekezdésből a 3-as, míg a [13] bekezdésből a 4-es számjegyek mellőzendők. Ugyanígy mellőzendők a 2., 3. és 4. tényállási pontok, mert ezek a II., III. és IV. r. vádlottak cselekvőségét részletezik. Az adott tényállási hibák nem minősültek megalapozatlansági oknak, a javítások szükségesek voltak, de érdemi változást nem eredményeztek a tényállást érintően. A ténybeli revízió hiánya ugyanis a releváns tények módosítását kizárja.

[13] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a valóban lényeges perjogi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyú relatív hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

[14] I. r. vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát a Be. 185. § (1) bekezdése, 523. § (1) bekezdése és 500. § (2) bekezdésében megjelölt figyelmeztetés után a Be. 504. § (1) bekezdése és (2) bekezdése a) – c) pontban foglalt feltételek teljesülése folytán a Be. 504. § (3) bekezdése alapján törvényesen fogadta el végzésével, így a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontjában rögzített, 2021. január 1. napjától hatályos abszolút hatályon kívül helyezési ok sem merült fel.

[15] I. r. vádlott bűnösségének megállapítása szintén törvényes, nem merült fel olyan körülmény, mely a felmentést vagy az eljárás megszüntetését indokolná, hiszen büntethetőségi akadály nem valósult meg.

[16] I. r. vádlott cselekményének jogi minősítése kifogástalan [Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja].

[17] A törvényszék helytállóan részletes indokolást adott a jogi minősítést érintően, ugyanis a Be. 562. § (4) bekezdésében foglaltak alapján, mely visszautal a Be. 561. § (3) bekezdésének e) pontjára az ítélet indokolását illetően, ha a bíróság elfogadta a terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatát és erre alapítva állapította meg a terhelt bűnösségét, nem elegendő az alkalmazott jogszabályoknál a minősítés szerinti törvényhelyek megjelölése, hanem a bíróság által megállapított tényállást követően kell szerepelnie az elbírált cselekmény minősítésének jogi indokolással ellátva.

[18] Ezt támasztja alá a Kúria 61. BK vélemény 5. pontjában megfogalmazott azon elvárás is, hogy már az ügydöntő határozat kihirdetése során közérthetően meg kell magyarázni a minősítés lényegét, különös tekintettel a minősítő körülményekre és az irányadó büntetési tételekre.

[19] Ennek azért is van jelentősége, mert a Be. 606. § (3) bekezdése értelmében a vádirati minősítés szerinti minősítés megváltoztatására törvénysértés esetén a másodfokú bíróságnak már lehetősége van a 2021. január 1-ei jogszabálmódosítás folytán.

[20] A Be. 606. § (3) bekezdése ugyanis kimondja, hogyha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének, vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye.

[21] Az ítéltábla kiemeli, különös tekintettel a magyar büntetőeljárásban is már hatályos részleges precedens jellegre, hogy a közzétett eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják (BH2020. 94., Kúria Bfv.I.486/2019.).

[22] Az Alaptörvény 25. cikkének (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. Tekintettel arra, hogy a jogegységi határozat a bíróságokra kötelező, így a jogszabály értelmezése során az semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül (12/2001. (V. 14.) AB határozat, 42/2015. (XI. 14.) AB határozat). A jogi indokolás hiányos, ha nem ismerteti az adott jogkérdést érintő jogegységi határozatot, vagy a Kúria alkalmazható testületi állásfoglalásait.

[23] A Kúria 61. BK véleményének 2. pontja szerint a bűncselekmény megnevezése mellett az ítélet rendelkező részében a Btk. Általános Részének rendelkezésein alapuló egyes szöveges kiegészítéseket is fel kell tüntetni: meg kell jelölni, hogy a bűncselekmény büntett vagy vétség, továbbá utalni kell a folytatólagos elkövetésére, valamint az elkövetői és az elkövetési alakzatra. A BK vélemény indokolásának 3. a) pontja szerint pedig az elkövetési magatartás eltérő büntetési tétellel fenyegetett alakzataira 1. tétel, 2. tétel stb. megjelöléssel, az azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira pedig I. fordulat, II. fordulat stb. megjelöléssel kell utalni.

[24] A Be. 590. § (5) bekezdésének c) pontja felhívásával I. r. vádlott cselekményének jogi minősítésénél ezért helyesen fel kellett tüntetni a Btk. 176. § (1) bekezdésének IV. fordulatát is.

[25] A forgalmazói típusú elkövetési magatartások (kínál, átad, forgalomba hoz, kereskedik) közül a cselekmény minősítésénél mindig fel kell tüntetni tehát már a határozat rendelkező részében, hogy melyik fajta elkövetési magatartással valósította meg cselekményét az elkövető. Ennek azért is van jelentősége, mert a kínál, átad forgalmazói típusú magatartással, ha csekély mennyiségű kábítószerre követte el cselekményét a terhelt, akkor a kábítószer-kereskedelem privilegizált alakzata jöhet szóba, vétségként. A haszonszerzéssel megvalósított kereskedelem – mint a forgalmazói típusú magatartások egyik fajtája – esetén pedig a Btk. 50. § (2) bekezdése értelmében a pénzbüntetés kiszabása lehetőségének vizsgálata is felmerül.

[26] A Kúria az 1/2007. Büntető jogegységi határozata IV. részében az alábbiakat taglalja: a kereskedéssel elkövetés tényállásszerűségének értelmezéséhez – megőrizve a BK 155. számú állásfoglalás II/5/b) pontjának elvi tartalmát – a BH1999. 101. számú eseti döntés ad iránymutató szempontokat.

[27] A kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartások. Adásvételek által valósulnak meg, haszonszerzésre irányulnak és magukban foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett önálló tettesi cselekmény. A kereskedés elkövetési fordulatainak – eltérően a forgalomba hozataltól – a kísérleti stádiuma általában kizárt.

[28] A kábítószerrel kereskedés tágabb körű, mint a kábítószer forgalomba hozatala. Magában foglal bármilyen tevékenységet, amely elősegíti a kábítószer eljuttatását a viszonteladóhoz, illetve a fogyasztóhoz, így pl. a kábítószer csomagolását, tárolását, szállítását, elosztását.

Az elkövető haszonszerzésre törekedve működik közre a kábítószer forgalmazásában, és cselekménye – a törvény rendelkezésével fogva – mindig tettesi magatartás.

[29] A BH2013. 264. számú eseti döntés arra világít rá, hogy a kábítószer forgalomba hozatala a kábítószer átadásán túlmenő több résztevékenységből – például eladók, a vevők felkutatása, a kábítószer tárolása, csomagolása, szállítása stb. – tevődhet össze. Ezért a résztevékenységben részvétel nem bűnsegédi, hanem tettesi (társtettesi) elkövetés, ha a tevékenység célja a kábítószer több személy részére történő hozzáférhetőségének biztosítása. Az elkövető amennyiben haszonszerzésre törekedve működik közre a kábítószer forgalmazásában, cselekménye kereskedésként a törvény rendelkezésével fogva mindig tettesi magatartás.

[30] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket feltárta és részletesen elemezte.

[31] Szükséges azonban utalni arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szól többek között az eljárás észszerű határidőn belüli lefolytatásáról. Jelen ügyben azonban nem beszélhetünk kétéves időmúlásról, így az erre utalás mellőzendő az enyhítő körülmények közül. A Kúria 56. BK véleménye tárgyi oldalon nem tartalmaz a kábítószerrel elkövetett bűncselekmények kapcsán külön súlyosító körülményt, ezért a másodfokú bíróság az erre való hivatkozást is mellőzte.

[32] Külön ki kell térni arra is, hogy a bűnösségi körülményeket egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál [Kúria 56. BK véleménye I. rész (7) bekezdése].

[33] A Btk. 80. § (2) bekezdése nem érinti a Btk. 80. § (1) bekezdésének a rendelkezését, vagyis a bíróságnak a büntetés törvényben írt keretein belül, az egyéniesítés követelményét alapul véve kell kiszabni a tetтарыos büntetést; a középértékűtől eltérő büntetés kiszabását azonban csak akkor kell megindokolni, amennyiben az eltérés jelentős (BH2001. 354.).

[34] A Btk. 80. § (2) bekezdése kimondja, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele.

[35] A Btk. 80. § (2) bekezdése a büntetőjogi szankciórendszer egyetlen elemére, a szabadságvesztésre – ezen belül is kizárólag a határozott ideig tartó szabadságvesztésre vonatkozik, az adott büntetési nem konkrét mértékének megállapításához ír elő a jogalkalmazó számára kötelező jelleggel egy figyelembe veendő szempontot. Ebből már önmagában is az következik, hogy a hivatkozott rendelkezés nem érinti az általános büntetőkiszabási elveket és nem zárja ki azt, hogy a bíróság az irányadó egyedi ügyben felderített különös körülményeket a törvénynek és a bírói gyakorlatnak megfelelően, belátása szerint értékelje, mérlegelje (13/2002. (II. 20.) AB határozat III. 1. 3.).

[36] Az elsőfokú bíróság helyesen jelölte meg az adott bűncselekményre a büntetési tételkeretet, a középérték 12,5 évben határozható meg. A törvényszék helytállóan választotta meg I. r. vádlottal szemben az alkalmazandó joghátrányokat, azok mértéke is kellően tükrözi az általános és egyéni megelőzés elvét, kivéve a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mértékét.

[37] Az ítéltábla arra a meggyőződésre jutott, hogy I. r. vádlottal szemben körülmények között járt el a törvényszék akkor, amikor a középérték alatti szabadságvesztés büntetés kiszabására látott lehetőséget, de annak a törvényi büntetési tételkeret alsó határát meghaladóan történő meghatározása ellen szól I. r. vádlott által tett bűnöséget beismerő nyilatkozat jelentős enyhítő hatása, mely a szabadságvesztés enyhítése irányába hatott és lehetővé tette a törvényi minimum kiszabását, így szabadságvesztés büntetését 5 évre enyhítette az ítéltábla. Az ítéltábla egyúttal a mellékbüntetés enyhítését is indokoltnak tartotta.

[38] A fegyház végrehajtási fokozatot érintően a feltételek között pontosítandó, hogy az egyik feltétel nem pusztán kábítószer-kereskedelem miatti elítélés, hanem kábítószer-kereskedelem büntetnének súlyosabban minősülő esete miatti elítélés.

[39] A pénzbüntetés kiszabásánál a Kúria 25. BK véleményében megfogalmazott szempont rendszert is megfelelően figyelembe vette a törvényszék.

[40] A Btk. 51.§ (2) bekezdése szerint, ha a pénzbüntetést végrehajtandó szabadságvesztés mellett szabták ki, vagy a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelték, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés fokozata az irányadó. Egyéb esetekben a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést fogház fokozatban kell végrehajtani. Előbbiekből következőleg jelen

ügyben a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[41] Az ítélet egyéb rendelkezései túlnyomórészt törvényesek.

[42] A bűnjeleknél vált szükségessé pontosítás az elkobzás egyértelmű végrehajthatósága érdekében.

[43] A Be. 562. § (4) bekezdése értelmében ha a bíróság elfogadta a terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatát és erre alapítva állapította meg a terhelt bűnösségét, az ítélet indokolása az 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjában meghatározottakból és a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására, valamint az alkalmazott jogszabályokra való utalásból is állhat.

[44] A törvényszék ítélete indoklásában helyesen részletes jogi indokolást adott a fenti törvényi rendelkezésekből következőleg a cselekmény minősítését és a büntetéskiszabást illetően, az azonban az alkalmazott joghátrányok körében kiegészítésre szorul azzal, hogy a vagyoneklobzás a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontjában és a Kúria 1/2008. Büntető jogegységi határozatában rögzített elvárásoknak megfelelően került meghatározásra. Mellőzendő a Btk. 75. §-ának felhívása, hiszen a lefoglalt pénzösszeg a hatóságok rendelkezésére áll.

[45] Az elkobzásról való döntés ellentétben a törvényszék álláspontjával a Btk. 72. § (1) bekezdés c) pontján alapul, hiszen a kábítószerre követte el a bűncselekmény I. r. vádlott. Ebből következőleg mellőzendő a Be. 320. § (4) bekezdésének megjelölése is.

[46] A törvényszék által alkalmazott jogszabályoknál {elsőfokú ítélet [103]-[108] bekezdések} körében szükségtelen a jogi indoklásban szereplő törvényhelyek összegző felsorolása, ugyanakkor a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés, mint egyéb rendelkezés rögzítése helytálló.

[47] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a szükséges részben a Be.606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Debrecen, 2022. december 7.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 5.B.27/2022/62. ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.621/2022/7.sz. másodfokú ítéletben írt változtatással a mai napon jogerős.

Debrecen, 2022. december 7.

Debreceni Ítéltábla
2.Bf.621/2022/7/VI

8

Dr. Elek Balázs sk.
tanácselnök